

RIKTLINJER

EUROPEISKA CENTRALBANKENS RIKTLINJE (EU) 2015/855

av den 12 mars 2015

om principerna för Eurosystemets etiska ramverk och om upphävande av riktlinje ECB/2002/6 om minimistandarder för Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna vid genomförandet av penningpolitiska transaktioner, valutatransaktioner med ECB:s valutareserver och vid förvaltningen av ECB:s reservtillgångar (ECB/2015/11)

ECB-RÅDET HAR ANTAGIT DENNA RIKTLINJE

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 127 och 128,

med beaktande av stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken, särskilt artiklarna 12.1 och 14.3 jämförda med artikel 3.1 och artiklarna 5 och 16, och

av följande skäl:

- (1) Eurosystemet lägger största vikt vid en verksamhetsstyrning som sätter ansvar, öppenhet och högsta etiska standarder i centrum för Eurosystemet. Dess principer har avgörande betydelse för Eurosystemets trovärdighet och är mycket viktiga för att bibehålla medborgarnas förtroende.
- (2) Mot denna bakgrund är det nödvändigt att inrätta ett etiskt ramverk för Eurosystemet som innehåller de etiska standarder som krävs för att säkra dess trovärdighet och goda rykte samt för att säkra allmänhetens förtroende för medlemmarna i ECB:s och de nationella centralbankernas organ samt de anställdas integritet och oavhängighet i de medlemsstater som har euron som valuta (nedan kallat *Eurosystemets etiska ramverk*). Eurosystemets etiska ramverk bör bestå av denna riktlinje som innehåller principerna, en uppsättning bästa praxis om hur principerna ska tillämpas samt interna regler och praxis som antas av var och en av centralbankerna i Eurosystemet.
- (3) Riktlinje ECB/2002/6 ⁽¹⁾ innehåller minimistandarder för centralbankerna i Eurosystemet vid genomförandet av penningpolitiska transaktioner, valutatransaktioner med ECB:s valutareserver och vid förvaltningen av ECB:s reservtillgångar. ECB-rådet anser att dessa etiska minimistandarder bör gälla för utförandet av alla uppgifter som tilldelats Eurosystemet för att säkerställa att samma etiska standarder gäller för medlemmar i de beslutande organen och anställda som deltar i utförandet av Eurosystemets uppgifter samt för att skydda Eurosystemets goda rykte. Riktlinje ECB/2002/6 bör därför ersättas med den här riktlinjen.
- (4) Därutöver bör de existerande minimistandarderna avseende missbruk av insiderinformation som framgår av riktlinje ECB/2002/6 vidareutvecklas för att förstärka reglerna mot sådant missbruk genom medlemmar i ECB:s eller de nationella centralbankernas organ eller anställda samt för att exkludera eventuella intressekonflikter till följd av privata finansiella transaktioner. För detta ändamål bör Eurosystemets etiska ramverk tydligt definiera huvudkoncepten samt roller och ansvarsområden för de olika berörda organen. Det bör även innehålla, utöver det generella förbudet mot missbruk av insiderinformation, ytterligare restriktioner för personer som har tillgång till insiderinformation. Eurosystemets etiska ramverk bör även innehålla riktlinjer för kontrollen av att reglerna efterlevs och hur man rapporterar fall där någon inte fullgör sina skyldigheter.
- (5) Eurosystemets etiska ramverk bör även innehålla minimistandarder för undvikande av intressekonflikter samt mottagande av gåvor och gästfrihet.

⁽¹⁾ Riktlinje ECB/2002/6 av den 26 september 2002 om minimistandarder för Europeiska centralbanken och de nationella centralbankerna vid genomförandet av penningpolitiska transaktioner, valutatransaktioner med ECB:s valutareserver och vid förvaltningen av ECB:s reservtillgångar (EGL L 270, 8.10.2002, s. 14).

- (6) Eurosystemets etiska ramverk bör gälla vid utförandet av Eurosystemets uppgifter. Det är önskvärt att Eurosystemets centralbanker tillämpar jämförbara standarder för sina anställda eller externa konsulter som deltar i utförandet av andra uppgifter än Eurosystemets uppgifter.
- (7) Bestämmelserna i denna riktlinje ska inte påverka tillämplig nationell lagstiftning. Om en nationell centralbank på grund av nationell lagstiftning är förhindrad att genomföra en bestämmelse i denna riktlinje ska den informera ECB om detta. Den berörda nationella centralbanken bör även vidta rimliga åtgärder för att lösa problemet enligt den nationella lagstiftningen.
- (8) Bestämmelserna i denna riktlinje ska inte påverka uppförandekodexen för ECB-rådets medlemmar ⁽¹⁾.
- (9) Eurosystemets etiska ramverk är begränsat till utförandet av Eurosystemets uppgifter, men ECB-rådet har antagit ett motsvarande etiskt ramverk för det utförande av tillsynsuppgifter som ECB och de nationella behöriga myndigheterna sköter inom ramen för den gemensamma tillsynsmekanismen ⁽²⁾,

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Definitioner

I denna riktlinje gäller följande definitioner:

1. *Eurosystemets centralbanker*: ECB och de nationella centralbankerna i de medlemsstater som har euron som valuta.
2. *Eurosystemets uppgifter*: de uppgifter som anförtrotts Eurosystemet enligt fördraget och stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken.
3. *insiderinformation*: varje form av känslig marknadsinformation som rör utförandet av Eurosystemets uppgifter genom Eurosystemets centralbanker som inte har offentliggjorts eller är tillgänglig för allmänheten.
4. *känslig marknadsinformation*: information av ett specifikt slag vars offentliggörande sannolikt kommer att ha en väsentlig effekt för tillgångspriser eller noteringar på finansmarknaderna.
5. *personer med insiderinformation*: varje medlem av ett organ eller anställd som har tillgång till insiderinformation annat än vid ett enskilt tillfälle.
6. *anställd*: varje person som har ett anställningsförhållande med en av Eurosystemets centralbanker med undantag för sådana personer som uteslutande har arbetsuppgifter som inte berör utförandet av Eurosystemets uppgifter.
7. *medlemmar i organ*: medlemmar av beslutsfattande och andra interna organ hos Eurosystemets centralbanker som inte är anställda.
8. *finansiella bolag*: samma betydelse som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 kapitel 2 punkt 2.55 ⁽³⁾.
9. *intressekonflikt*: en situation där en medlem i ett organ eller en anställd har personliga intressen som kan påverka eller förefalla påverka deras möjligheter att utföra sina uppgifter på ett opartiskt och objektivt sätt.

⁽¹⁾ Europeiska centralbankens uppförandekodex för rådets medlemmar (EGT C 123, 24.5.2002, s. 9).

⁽²⁾ Europeiska centralbankens riktlinje (EU) 2015/856 av den 12 mars 2015 om principerna för det etiska ramverket för den gemensamma tillsynsmekanismen (ECB/2015/12) (se sidan 29 i detta nummer av EUT).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 549/2013 av den 21 maj 2013 om det europeiska national- och regionalräkenskaps-systemet i Europeiska unionen (EUT L 174, 26.6.2013, s. 1).

10. *personliga intressen*: en förmån eller möjlig förmån, ekonomisk eller icke-ekonomisk, för medlemmar i organ eller anställda, deras familjemedlemmar och andra anhöriga eller deras vänner och nära bekanta.
11. *fördel*: varje gåva, gästfrihet eller annan förmån av ekonomiskt eller icke-ekonomiskt slag, som objektivt förbättrar mottagarens ekonomiska, rättsliga eller personliga situation och till vilken mottagaren inte är berättigad av några andra orsaker.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna riktlinje ska tillämpas av Eurosystemets centralbanker när de utför Eurosystemets uppgifter. De interna regler som Eurosystemets centralbanker antar för att tillämpa denna riktlinje ska gälla för medlemmarna av deras organ och deras anställda.
2. Eurosystemets centralbanker ska eftersträva att, i den omfattning som lagstiftningen tillåter, de skyldigheter som framgår av tillämpningen av denna riktlinje även omfattar personer som deltar i utförandet av Eurosystemets uppgifter men som inte är anställda av Eurosystemets centralbanker.
3. Bestämmelserna i denna riktlinje ska inte förhindra att Eurosystemets centralbanker tillämpar strängare etiska regler för medlemmarna av deras organ och deras anställda.

Artikel 3

Uppgifter och ansvar

1. Mot bakgrund av sitt ansvar för att uppställa en företagskultur och etiska regler på Eurosystemets nivå, fastställer ECB-rådet i denna riktlinje principerna för Eurosystemets etiska ramverk och anger bästa praxis för hur dessa principer ska tillämpas.
2. Revisionskommittén, internrevisionen och kommittén för organisationsutveckling ska involveras i tillämpningen och granskningen av Eurosystemets etiska ramverk i enlighet med deras respektive mandat.
3. Eurosystemets centralbanker ska specificera vilka uppgifter och vilket ansvar de organ, enheter och anställda har som på lokal nivå deltar i genomförandet, tillämpningen och granskningen av Eurosystemets etiska ramverk.

Artikel 4

Kommunikation och ökad medvetenhet

1. Eurosystemets centralbanker ska utforma sina interna regler som genomför denna riktlinje på ett klart och tydligt sätt, informera medlemmarna av sina organ och sina anställda om dem och säkerställa att reglerna är lätta att ta del av.
2. Eurosystemets centralbanker ska vidta lämpliga åtgärder för att öka medvetenheten om reglerna hos medlemmarna av sina organ och sina anställda så att dessa förstår sina skyldigheter enligt Eurosystemets etiska ramverk.

Artikel 5

Övervakning av att bestämmelserna efterlevs

1. Eurosystemets centralbanker ska övervaka att bestämmelserna som genomför denna riktlinje efterlevs. Övervakningen ska, om så är lämpligt, omfatta regelbundna och/eller oregelbundna kontroller av att bestämmelserna efterlevs. Eurosystemets centralbanker ska inrätta lämpliga förfaranden för att snabbt kunna reagera och vidta åtgärder om bestämmelserna inte efterlevs.
2. Övervakningen av att bestämmelserna efterlevs ska inte förhindra tillämpningen av interna regler som tillåter interna utredningar om en medlem av ett organ eller en anställd misstänks ha åsidosatt de regler som genomför denna riktlinje.

*Artikel 6***Rapportering av brott mot bestämmelserna och uppföljning**

1. Eurosystemets centralbanker ska anta interna regler för rapportering av brott mot bestämmelserna som genomför denna riktlinje inbegripet regler för tipsare i enlighet med tillämplig lagstiftning.
2. Eurosystemets centralbanker ska vidta åtgärder för att säkerställa ett lämpligt skydd för personer som inrapporterar fall där gällande bestämmelser inte efterlevs.
3. Eurosystemets centralbanker ska säkerställa att man följer upp fall där gällande bestämmelser åsidosatts, vilket inkluderar proportionerliga disciplinära åtgärder i enlighet med tillämpliga disciplinära regler och förfaranden.
4. Eurosystemets centralbanker ska utan onödigt dröjsmål rapportera alla viktiga händelser som rör brott mot de bestämmelser som genomför denna riktlinje till ECB-rådet via kommittén för organisationsutveckling i enlighet med tillämpliga interna förfaranden. I brådskande fall kan en centralbank inom Eurosystemet rapportera en viktig händelse som rör brott mot gällande bestämmelser direkt till ECB-rådet. I båda fallen ska Eurosystemets centralbanker samtidigt informera revisionskommittén.

KAPITEL II

REGLER FÖR ATT FÖRBYGGA MISSBRUK AV INSIDERINFORMATION*Artikel 7***Allmänt förbud mot missbruk av insiderinformation**

1. Eurosystemets centralbanker ska säkerställa att medlemmarna av deras organ och deras anställda inte får missbruka insiderinformation.
2. Förbudet mot missbruk av insiderinformation ska som ett minimikrav omfatta a) användning av insiderinformation för privata transaktioner för egen eller annans räkning, b) utlämnande av insiderinformation till annan person, utom om utlämnandet bara sker vid behov och inom ramen för fullgörandet av yrkesmässiga skyldigheter samt c) användning av insiderinformation för att rekommendera eller förmå andra personer att ingå privata finansiella transaktioner.

*Artikel 8***Specifika restriktioner för personer med insiderinformation**

1. Eurosystemets centralbanker ska säkerställa att tillgången till insiderinformation begränsas till sådana medlemmar av deras organ och anställda som behöver tillgång till uppgifterna för att utföra sina arbetsuppgifter.
2. Eurosystemets centralbanker ska säkerställa att alla personer med insiderinformation omfattas av specifika restriktioner avseende kritiska privata finansiella transaktioner. En privat finansiell transaktion ska anses vara kritisk om den har, eller kan uppfattas ha, ett nära samband med utförandet av Eurosystemets uppgifter. Eurosystemets centralbanker ska i sina interna regler ha en förteckning över sådana kritiska transaktioner som särskilt ska omfatta
 - a) transaktioner som avser aktier och obligationer som emitterats av finansiella företag som är etablerade i unionen,
 - b) valutatransaktioner, transaktioner i guld, handel med värdepapper utgivna av den offentliga sektorn i euroområdet,
 - c) kortfristig handel, dvs. köp och försäljning eller försäljning och köp av samma finansiella instrument inom en specificerad referensperiod,
 - d) transaktioner i derivat som hör samman med de finansiella instrument som anges i punkterna a–c samt andelar i företag för kollektiva investeringar vars huvudsakliga syfte är att investera i sådana finansiella instrument.

3. Eurosystemets centralbanker ska anta interna regler som anger de specifika restriktionerna för personer med insiderinformation med beaktande av hur effektiva, ändamålsenliga och proportionella de är. Sådana specifika restriktioner kan omfatta följande:

- a) Förbud mot specifika finansiella transaktioner.
- b) Krav på förhandstillstånd för specifika finansiella transaktioner.
- c) Krav på rapportering i förväg eller i efterhand för specifika finansiella transaktioner.
- d) Förbud mot specifika finansiella transaktioner under vissa tidsperioder.

4. Eurosystemets centralbanker kan välja att tillämpa dessa specifika restriktioner även på andra anställda än sådana som besitter insiderinformation.

5. Eurosystemets centralbanker ska säkerställa att deras förteckning över kritiska finansiella transaktioner snabbt kan ändras för att beakta ECB-rådets beslut.

6. Eurosystemets centralbanker ska i sina interna regler ange villkoren och säkerhetsåtgärderna enligt vilka medlemmar i organ och anställda som önskar uppdra förvaltningen av deras privata finansiella transaktioner till en oberoende tredje part inom ramen för ett skriftligt förvaltningsavtal är undantagna från de specifika restriktionerna som framgår av denna artikel.

KAPITEL III

REGLER FÖR ATT UNDVIKA INTRESSEKONFLIKTER

Artikel 9

Intressekonflikter

1. Eurosystemets centralbanker ska ha en mekanism på plats för att undvika att en kandidat som kan komma i fråga för en utnämning som anställd har en intressekonflikt till följd av sin tidigare yrkesverksamhet eller nära personliga relationer.
2. Eurosystemets centralbanker ska anta interna regler som kräver av medlemmar i organ och anställda att de under sin anställning undviker alla situationer som kan ge upphov till en intressekonflikt och rapporterar sådana situationer. Eurosystemets centralbanker ska säkerställa att de, när en intressekonflikt rapporteras, kan vidta lämpliga åtgärder för att undvika konflikten, inklusive att vid behov befria den berörda personen från den berörda arbetsuppgiften.
3. Eurosystemets centralbanker ska ha en mekanism på plats för att bedöma och undvika möjliga intressekonflikter till följd av ny yrkesverksamhet som utövas av medlemmar i deras organ och seniora anställda som rapporterar direkt till ledningsnivå.
4. Eurosystemets centralbanker ska vid behov ha en mekanism på plats för att bedöma och undvika möjliga intressekonflikter till följd av yrkesverksamhet som utövas av deras anställda under obetald ledighet.

KAPITEL IV

REGLER FÖR MOTTAGANDE AV GÅVOR OCH GÄSTFRIHET

Artikel 10

Förbud mot att ta emot fördelar

1. Eurosystemets centralbanker ska anta interna regler som förbjuder medlemmarna av deras organ och deras anställda att begära, ta emot eller acceptera ett löfte om att de själva eller någon annan person ska erhålla en fördel som på något sätt har ett samband med deras tjänsteutövning.

2. Eurosystemets centralbanker får i sina interna regler ange undantag från förbudet enligt punkt 1 vad gäller fördelar som erbjuds av centralbanker, unionens organ eller byråer, internationella organisationer och offentliga organ samt vad gäller fördelar från den privata sektorn vars värde inte överstiger vad som är sedvanligt eller är försumbart, i det senare fallet under förutsättning att de varken är frekventa eller kommer från samma källa. Eurosystemets centralbanker ska säkerställa att dessa undantag varken påverkar, eller kan ge sken av att påverka, oavhängigheten och opartiskheten hos medlemmarna i deras organ och deras anställda.

KAPITEL V

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 11

Upphävande

Riktlinje ECB/2002/6 ska upphöra att gälla.

Artikel 12

Verkan och genomförande

1. Denna riktlinje får verkan samma dag som den delges de nationella centralbankerna.
2. Eurosystemets centralbanker ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra och följa denna riktlinje och tillämpa den från och med den 18 mars 2016. De nationella centralbankerna ska informera ECB om alla hinder för att genomföra denna riktlinje och ska senast den 18 januari 2016 informera ECB om de texter och medel som avser dessa åtgärder.

Artikel 13

Rapportering och granskning

1. De nationella centralbankerna ska varje år rapportera till ECB om hur denna riktlinje genomförts.
2. ECB-rådet ska ompröva denna riktlinje åtminstone vart tredje år.

Artikel 14

Adressater

Denna riktlinje riktar sig till alla centralbanker i Eurosystemet.

Utfärdad i Frankfurt am Main den 12 mars 2015.

På ECB-rådets vägnar
Mario DRAGHI
ECB:s ordförande